

Scorecard World Bank

Datum	15 augustus 2017
SCORECARD	World Bank (WB)
Opgesteld door	Directie Multilaterale Instellingen en Mensenrechten
Redacteur:	Isabelle van Tol Afgestemd met het Ministerie van Financiën, Kiesgroepkantoor Wereldbank, IGG, DDE, DSO, TFGV

Inhoudsopgave

	Inhoudsopgave	2
1.	Samenvatting	3
1.1	Institutionele aspecten en functioneren	3
1.2	Beleidsrelevantie	3
2	Inleiding	5
3	Algemene achtergrond	6
3.1	Doelstelling en toegevoegde waarde	6
3.2	Organisatie, werkwijze en activiteiten	7
3.3	Nederlandse rol en invloed.....	8
3.4	Financiële omvang en bijdragen	9
4	Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie	10
4.1	Strategie en verantwoording	10
4.2	Resultaatgerichtheid en transparantie	10
4.3	Partnerschappen en samenwerking	11
4.4	Operationeel management.....	12
4.5	Beleidsevaluatie	13
4.6	Human Resource Management	13
4.7	Financiële stabiliteit	14
4.8	Kostenreductie	15
4.9	Corruptiebestrijding	16
5	Relevantie van de organisatie	17
5.1	Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten	17
5.2	Overige relevantie	20

1. Samenvatting

1.1 Institutionele aspecten en functioneren

De Bank is met haar nieuwe strategie (de *Forward Look*) *fit for purpose* om een significante bijdrage te leveren aan het behalen van de SDGs en het nakomen van de klimaatafspraken. De Bank wordt steeds actiever op het grensvlak van humanitaire interventies en structurele ontwikkelingsprogramma's omdat door crises en conflict ontwikkelingsresultaten teniet dreigen te worden gedaan. Het is belangrijk dat de Bank zich hierbij houdt aan haar mandaat, en via hechtere samenwerking met de VN, bedrijven, private fondsen en maatschappelijk middenveld een ontwikkelingsimpact genereert die haar eigen vermogen te boven gaat. Het blijft daarbij zaak competenties en verantwoordelijkheden goed af te bakenen. De onderdelen van de WBG kunnen hierbij soms strategischer opereren en meer maatwerk leveren, met name op landenniveau. De Bank loopt internationaal voorop op het terrein van resultaatgerichtheid en transparantie en blijft zich op dit punt steeds verder verbeteren. Hoewel het business en financieel profiel van de Bank als zeer solide worden gewaardeerd door de *rating agencies*, moet de kapitaaltoerekendheid van de Bank het komende jaar zorgvuldig worden geanalyseerd, waarbij ook goed wordt gekeken naar efficiëntiemaatregelen.

Institutionele aspecten en functioneren	Score	Verandering
Strategie en verantwoording	4	↑
Resultaatgerichtheid en transparantie	4	→
Partnerschappen	4	→
Operationeel management	3	↑
Beleidsevaluatie	4	↑
Human Resource Management	4	↑
Financiële stabiliteit	4	→
Kostenreductie	3	↑
Corruptiebestrijding en accountability	4	→

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

Verandering sinds 2015: Neutraal = →, Positief = ↑, Negatief = ↓

1.2 Beleidsrelevantie

Voor Nederland is de WBG een belangrijke ontwikkelingspartner. Als aandeelhouder en invloedrijke donor is Nederland in staat geweest om de afgelopen jaren sterke convergentie te bewerkstelligen tussen het Nederlandse BHOS-beleid en de prioriteiten van de WBG. De brede inzet van Nederland via de WBG sluit nauw aan op de Nederlandse agenda voor hulp en handel. De Nederlandse bijdragen via het aandeelhouderskapitaal, de IDA middelenaanvullingen en *Trust Funds* worden door de Bank verveelvoudigd, waardoor de uiteindelijke impact langs multilaterale weg vele malen groter uitpakt dan bilateraal mogelijk zou zijn. De Wereldbank blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van ontwikkeling en daarmee onmisbaar voor het BHOS-beleid van Nederland.

	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Relevantie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten			
Voedselzekerheid	4	3	4
Water	4	3	4
Veiligheid en rechtsorde	4		3
SRGR	3	3	3
Gendergelijkheid	4	3	4
Klimaat	4	3	4
Private sector ontwikkeling	4	3	4
Overige relevantie			
Internationale coördinatie en samenwerking ontwikkelingsbeleid		3	
<i>Domestic resource mobilisation</i>	4	4	4

Beoordeling: Onvoldoende = 1, Matig = 2, Voldoende = 3, Goed = 4

2 Inleiding

Scorecards worden opgesteld om het functioneren en de beleidsrelevantie van multilaterale organisaties in kaart te brengen. De Nederlandse inzet in multilaterale organisaties wordt geconcentreerd op organisaties die effectief zijn en die relevant zijn voor het Nederlandse beleid, of een sleutelrol vervullen binnen de multilaterale architectuur als "systeemorganisatie". Dit vraagt om zorgvuldige en regelmatige toetsing. Het streven is om scorecards op te stellen voor de VN Fondsen en Programma's, de Internationale Financiële Instellingen, de voor Nederlands beleid voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) relevante gespecialiseerde VN-organisaties en kantoren, en de majeure wereldwijde fondsen; multilaterale organisaties waaraan Nederland een substantiële ODA-bijdrage levert. De relevantie wordt primair getoetst aan het Nederlandse beleid voor BHOS, maar de bredere betekenis van multilaterale instellingen voor andere aspecten van Nederlands beleid wordt waar relevant meegenomen.

Elke scorecard geeft een overzicht van de doelstellingen, het mandaat en de kernkwaliteiten van de betreffende internationale instelling, van de wijze waarop de organisatie is ingericht en welke activiteiten ze uitvoert, van de financiële omvang en de Nederlandse bijdragen. Op basis van een analyse van de verschillende deelaspecten wordt een appreciatie gegeven van de organisatorische effectiviteit en van de relevantie voor de Nederlandse beleidsdoelstellingen. Er wordt een appreciatie gegeven van de mate waarin organisaties voor het Nederlandse BHOS-beleid relevante resultaten behalen. Deelaspecten van effectiviteit worden beoordeeld op basis van specifieke criteria en gescoord op een vierpuntsschaal van onvoldoende, matig, voldoende en uitstekend. Daarnaast wordt aangegeven of de organisatie een positieve, een negatieve of een neutrale ontwikkeling heeft doorgemaakt sinds de scorecard 2015. Beleidsmatige relevantie en impact (resultaten) worden aangeduid met de kwalificaties relevant, beperkt relevant en niet relevant. Een samenvatting van al deze scores is te vinden in de tabellen in hoofdstuk 5.

De scorecards zijn samengesteld op basis van rapportages van de organisatie zelf, van de *Board of Auditors*, interne en externe evaluaties, beoordelingen door andere donoren en van het *Multilateral Organisations Performance Assessment Network* (MOPAN).¹ Daarnaast wordt om de input gevraagd van betrokken vakdepartementen, de Permanente Vertegenwoordigingen en Kiesgroepkantoren. Ook informatie van ambassades over het functioneren van landenkantoren van multilaterale instellingen zijn in de scorecard verwerkt. De scorecards worden iedere twee jaar geactualiseerd.

¹ Binnen MOPAN evalueert Nederland samen met 18 gelijkgezinde landen het functioneren van VN-organisaties en Internationale Financiële Instellingen. Vanaf 2015 worden, per keer, in een tweejaarlijkse cyclus, ongeveer 13 organisaties doorgelicht op organisatorisch functioneren en ontwikkelingseffectiviteit.

3

Algemene achtergrond

3.1

Doelstelling en toegevoegde waarde

De Bretton Woods instellingen zijn na de Tweede Wereldoorlog opgericht om de basis te leggen voor een hernieuwde, stabiele wereldeconomie. De *International Bank for Reconstruction and Development* (IBRD) en het *Internationale Monetaire Fonds* (IMF) kregen tot taak om bij te dragen aan de wederopbouw van de door de oorlog getroffen economieën, om zo een meer stabiele en bloeiende wereldeconomie tot stand te brengen. Later werd steun in de vorm van leningen aan niet-Europese ontwikkelingslanden aan het mandaat van de IBRD toegevoegd. In 1960 werd de *International Development Association* (IDA) opgericht om concessionele leningen en later ook schenkingen te verstrekken aan de armste lidstaten. Zowel de IBRD als IDA maken deel uit van het systeem van de Verenigde Naties (VN), maar zijn zelfstandig en beschikken over een eigen lidmaatschap en mandaat². De twee instellingen worden samen de Wereldbank (hierna 'de Bank') genoemd.

Samen met de *International Finance Corporation* (IFC), het *Multilateral Investment Guarantee Agency* (MIGA), en de *International Centre for Settlements of Investment Disputes* (ICSID) maakt de Bank deel uit van de Wereldbankgroep (WBG), waarbij de IFC financiering verstrekt om de private sector in ontwikkelingslanden te stimuleren, het MIGA streeft naar het bevorderen van particuliere investeringen in ontwikkelingslanden door het bieden van garanties bij politieke risico's en de ICSID faciliteiten aanbiedt voor het bemiddelen bij, en oplossen van, geschillen tussen staten en buitenlandse investeerders.

De WBG kent sinds 2013 de volgende twee hoofddoelstellingen: (1) het beëindigen van extreme armoede in 2030, waarbij minder dan 3% van de wereldbevolking leeft van een inkomen van USD 1,90 per dag en (2) het bereiken van gedeelde welvaart, zodat de inkomensgroei van de armste 40% van de bevolking in de klantlanden minimaal gelijk wordt aan de gemiddelde inkomensgroei per hoofd van de bevolking. Vanuit dit kernmandaat draagt de WBG in samenwerking met andere ontwikkelingspartners bij aan de uitvoering van de mondiale duurzame ontwikkelingsdoelen (SDG's) en de klimaatafspraken van Parijs.

De WBG is te beschouwen als de primus inter pares in de internationale financiële architectuur voor ontwikkelingssamenwerking. De WBG verstrekt leningen, giften, en verleent technische assistentie aan zowel ontwikkelingslanden als opkomende economieën, en werkt daarbij samen met VN-organisaties, de regionale ontwikkelingsbanken, de Europese Commissie, non-gouvernementele organisaties (NGO's), bedrijfsleven en charitatieve fondsen zoals de *Bill and Melinda Gates Foundation*. De WBG tracht fragmentatie van ontwikkelingsinspanningen tegen te gaan door partijen op zowel nationaal als internationaal niveau samen te brengen. Daarnaast vervult de WBG een belangrijke kennisfunctie.

Voor Nederland is de WBG een belangrijke ontwikkelingspartner. Als aandeelhouder en invloedrijke donor is Nederland in staat geweest om de afgelopen jaren sterke convergentie te bewerkstelligen tussen het Nederlandse BHOS-beleid en de prioriteiten van de WBG. De brede inzet van Nederland via de WBG sluit nauw aan op de Nederlandse agenda voor hulp en handel. De WBG werkt volgens hetzelfde principe als Nederland met hulp-, overgangs- en handelsrelaties. De klantlanden van de WBG gradueren idealiter van het IDA-loket (zachte leningen) naar IBRD

² Beide hebben een verdrag afgesloten met de VN waarin de relatie tussen de organisaties is vastgelegd. Zie ook kst 88254, kenmerk 26150 nr. 28 d.d. 24 juni 2005.

(leningen met gunstiger voorwaarden dan de markt). De IFC en MIGA dragen met diverse financiële instrumenten bij aan de ontwikkelingsrelevante versterking van de private sector. De Nederlandse bijdragen via het aandeelhouderskapitaal, de IDA middelenaanvullingen en *Trust Funds* worden door de Bank verveelvoudigd, waardoor de uiteindelijke impact langs multilaterale weg vele malen groter uitpakt dan bilateraal mogelijk zou zijn. De Wereldbank blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van ontwikkeling en daarmee onmisbaar voor het BHOS-beleid van Nederland.

Deze scorecard richt zich specifiek op de Wereldbank. Op een aantal onderdelen waar sprake is van gezamenlijk beleid en/of institutionele integratie, is het oordeel van toepassing op de WBG als geheel. Dit is ook het geval bij hoofdstuk 5 (relevantie van de organisatie), gezien de toenemende strategische samenwerking tussen Nederland en de WBG als geheel op enkele specifieke BHOS-prioriteiten.

3.2 **Organisatie, werkwijze en activiteiten**

De Bank is als een coöperatieve bank georganiseerd. Aandeelhouders zijn de 189 lidstaten die tevens lid zijn van het IMF. Het hoogste besluitvormende en toezichthoudende orgaan is de Raad van Gouverneurs. Deze Raad komt tweemaal per jaar bijeen, tegelijkertijd met de Raad van Gouverneurs van het IMF. De gouverneurs zijn meestal de minister van Financiën of Ontwikkelingssamenwerking van een land.

Het Dagelijks Bestuur van de Bank is in handen van het Management onder leiding van de president sinds 1 juli 2012 de Amerikaan Jim Yong Kim. In 2016 is hij herkozen voor een nieuw mandaat van 2017 tot 2022. Sinds 1 januari 2017 is hier de nieuwe functie van CEO aan toegevoegd, welke door de Bulgaarse Kristalina Georgieva wordt bekleed. Toezicht op het Management is door de gouverneurs gedelegeerd aan de Raad van Bewindvoerders, die sinds november 2010 vijftig zetels telt. De Raad van Bewindvoerders kiest de president, komt wekelijks verschillende malen bijeen onder voorzitterschap van de president en keurt individuele voorstellen voor leningen en beleidsrichtlijnen goed. Beslissingen kunnen worden genomen op basis van stemming maar geschieden doorgaans bij consensus. De Raad van Bewindvoerders heeft een adviserende rol waar het gaat om de formulering van beleid.

De zes grootste aandeelhouders – de VS, Japan, China, Duitsland, Frankrijk en het VK – hebben het recht op een eigen bewindvoerder. De overige leden zijn verenigd in kiesgroepen. Leden kiezen zelf hoe ze gegroepeerd willen zijn en wie als bewindvoerder de kiesgroep in de Raad vertegenwoordigt. Het stemgewicht van de bewindvoerders is gerelateerd aan het aandeel in het kapitaal van de Bank van de door hen vertegenwoordigde (kiesgroep)landen. De bewindvoerders zijn in dienst van de WBG.

De Bank streeft haar doelstellingen na door leningen, giften en garanties te verstrekken, beleidsadviezen te geven en technische assistentie te verlenen aan klantlanden. De IBRD trekt financiering aan van de kapitaalmarkt op basis van een solide *triple-A rating*. De IBRD kan dit vervolgens uitlenen aan lage- en middeninkomenslanden en transitielanden die kredietwaardig zijn. De IBRD krijgt inkomsten vooral via rentebetalingen op leningen, maar ook uit advieswerk (*reimbursable advisory services*). IDA verstrekt concessionele leningen en schenkingen aan de armste en niet-kredietwaardige landen. IDA verkrijgt middelen via bijdragen en leningen van ontwikkelde landen en uit afdrachten uit het netto-inkomen van de IBRD en IFC. Vanaf medio 2017 zal IDA voor het eerst financiering

uit de kapitaalmarkt aantrekken op basis van haar in 2016 verkregen *triple-A* status. Sommige landen komen in aanmerking voor leningen van zowel IBRD als IDA en worden *blend countries* genoemd. Deze mix van interventies sluit goed aan bij de transitie-agenda “van hulp naar handel”.

De evaluaties van de *Independent Evaluation Group* (IEG) zijn van hoge kwaliteit en vormen de basis voor beleidsontwikkeling en –herziening van de WBG en daarbuiten. De IEG publiceerde in het recente verleden onder meer de beleidsevaluaties *World Bank Group Engagement in situations of Fragility, Conflict and Violence*, en *Results and Performance (RAP) of the World Bank Group in 2016*. De beleidsevaluatie van interventies in fragiele landen concludeerde onder meer dat fragiliteitsassessments beter geïntegreerd moeten worden in de programma’s van middeninkomenslanden. De RAP van 2016 concludeerde dat de WBG een sterke *track record* heeft op het gebied van *Managing for Results* (M4R). Geleerde lessen en *best practices* zouden echter nog meer aan de basis moeten staan van eventueel benodigde bijstellingen van programma’s. Een betere integratie van M4R in de leerprocessen binnen de organisatie is hierbij essentieel.

3.3 Nederlandse rol en invloed

De Nederlandse Gouverneur is de Minister van Financiën. Zijn plaatsvervanger is de Minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking. Nederland levert de bewindvoerder van de kiesgroep waarin Nederland als grootste aandeelhouder dertien landen³ vertegenwoordigt. De Nederlandse kiesgroep heeft 4,10% stemaandeel, waarbij Nederland iets minder dan de helft van het stemgewicht vertegenwoordigt.

De Nederlandse bewindvoerder wordt ondersteund door een kiesgroepkantoor dat bestaat uit een plaatsvervanger en een staf van acht adviseurs. Twee adviseurs zijn Nederlander, afkomstig van de ministeries van Buitenlandse Zaken en Financiën. De plaatsvervanger en de andere adviseurs zijn afkomstig uit de overige kiesgroeplanden. De Nederlandse bewindvoerder was van 2014 tot 2016 voorzitter van de Audit Commissie, en momenteel vicevoorzitter van de Audit Commissie en lid van de *Human Resources* Commissie. Alle commissies, zoals ook de Commissie voor Ontwikkelingseffectiviteit en de Budgetcommissie, rapporteren aan de Raad van Bewindvoerders.

Binnen de WBG vindt er EU-afstemming plaats onder leiding van het land dat het EU-voorzitterschap draagt. Deze organiseert wekelijks een vergadering waarin agendapunten van verschillende Board-vergaderingen worden besproken. Daarnaast voeren de Europese bewindvoerders jaarlijks overleg in Brussel met de Europese Commissie.

³ Naast Nederland maken Armenië, Bosnië-Herzegovina, Bulgarije, Cyprus, Georgië, Kroatië, Israël, Macedonië, Moldavië, Montenegro, Oekraïne en Roemenië deel uit van de kiesgroep

3.4 Financiële omvang en bijdragen⁴

Financieel overzicht (in USD)

	Bank - IBRD	Fonds / zachte leningen loket - IDA
Verstrekke schenkingen in 2015/16	-	1,7 miljard
Bijdrage aan schuldverlichting (HIPC)	-	11 miljoen
Bijdrage aan IDA18 (2017-20)	-	690 miljoen
Uitgekeerde leningen in 2015/16	23 miljard	11,5 miljard
Totaal (aandelen)kapitaal	263 miljard	155 miljard
Waarvan <i>paid-in</i>	15,8 miljard	
Nederlands aandeel in %	1,98	1,99
Kiesgroep aandeel in %	4,1	4,82
Overige Nederlandse bijdragen (TFs)	95 miljoen	-
Positie Nederland op ranglijst	12 ⁵	8 ⁶
Aantal aandeelhouders / donoren	189	52 (IDA18)

In 2015/16 bedroegen de totale committeringen (niveau van goedgekeurde leningen) van de IBRD USD 29,7 miljard (2014/15: USD 23,5 miljard, 2013/14: USD 18,6 miljard) en die van IDA USD 16,2 miljard (2014/15: 19 miljard, 2013/14: USD 22,2 miljard).

Naast *core* bijdragen, verstrekt Nederland ook *non-core* bijdragen aan de WB via Trust Funds (TF's). Genoemde TF-bijdragen vertegenwoordigen de totale meerjarige committeringen.

Per 30 juni 2016 had Nederland 73 actieve TF's bij de WB, voor een totaalbedrag van USD 2,228 miljard. De drie hoogste Nederlandse bijdragen aan WB-beheerde TF's waren per 30 juni 2016 het *Afghanistan Reconstruction Trust Fund* (NL bijdrage USD 444 miljoen); het *Education for All Catalytic Trust Fund* (NL bijdrage USD 433 miljoen) en de *IBRD/Netherlands Clean Development Facility* (NL bijdrage USD 300 miljoen, gelden van het Ministerie van Infrastructuur & Milieu). Per BHOS-thema droeg Nederland per 30 juni 2016 USD 155 miljoen bij aan water, USD 76 miljoen aan voedselzekerheid, USD 630 miljoen aan veiligheid en rechtsorde, USD 390 miljoen aan klimaat, en USD 110 miljoen aan private sector ontwikkeling.

De Bank fungeert tevens als administratiekantoor voor zogenaamde *Financial Intermediary Funds* (FIFs), waarbij de beleidsmatige verantwoordelijkheid bij derden ligt, veelal Global Partnerships. De FIFs met de grootste Nederlandse bijdragen waren in 2016 het *Global Fund to Fight AIDS, Tuberculosis and Malaria* (bijdrage USD 829 miljoen); het *HIPC Debt Initiative Trust Fund* (bijdrage USD 408 miljoen) en de *Global Environment Facility* (bijdrage USD 398 miljoen).

⁴ Bedragen zijn in USD tenzij anders vermeld. Het financiële jaar loopt van 1 juli tot 30 juni. Bedragen zijn ontleend aan het IBRD Management's Discussion & Analysis and Financial Statements per 30 juni 2016 tenzij anders vermeld

⁵ De zes grootste aandeelhouders zijn de VS, Japan, China, Duitsland, Frankrijk en het VK

⁶ De zes grootste aandeelhouders zijn het VK, VS, Japan, Duitsland, Frankrijk, Canada

4 Institutionele aspecten en functioneren van de organisatie

4.1 Strategie en verantwoording

Omdat de Bank zich regelmatig begeeft op terreinen waar ook andere multilaterale organisaties actief en competent zijn, is samenwerking en taakafbakening essentieel. De Bank heeft in 2016 de eigen rol en het comparatieve voordeel expliciet gedefinieerd in de strategie *Forward Look, a vision for the World Bank Group in 2030*. Hierin zijn de beleidsprioriteiten van de Bank vastgelegd en wordt het verband gelegd met het behalen van de *Sustainable Development Goals* (SDG's) en het uitvoeren van de klimaatafspraken. De Bank is hiermee *fit for purpose*. Over beleid en programma's wordt verantwoording afgelegd in de Raad van Bewindvoerders. Over strategie en institutionele zaken worden besluiten genomen in de Raad van Gouverneurs.

De Bank heeft een breed apolitek mandaat waarbij armoedebestrijding en inclusieve groei via duurzame sociaaleconomische ontwikkeling centraal staat. De Bank opereert daarbij op basis van de ontwikkelingsvraag van klantlanden en sluit daarbij aan bij nationaal beleid. In politiek instabiele landen kan de apolitieke insteek van de WB soms tot lastige dilemma's leiden wanneer de randvoorwaarden voor het uitvoeren van ontwikkelingsprogramma's plotseling wegvallen. De Bank ziet zich, mede op verzoek van de aandeelhouders, meer en meer genoodzaakt om naast landenspecifieke programma's ook in te zetten op grensoverschrijdende ontwikkelingen, zoals klimaatverandering. Ook is de Bank actief op het snijvlak van humanitaire interventies en structurele ontwikkelingsprogramma's, vooral daar waar door langdurige humanitaire crises, ontwikkelingsresultaten teniet dreigen te worden gedaan. Door bijvoorbeeld klimaatsensitief te werken, crisisrisico's en het aanpakken van grondoorzaken van conflict en irreguliere migratie beter te integreren in de landenprogramma's, kan de Bank toch bij zijn kernmandaat blijven en kunnen co-benefits (positieve neveneffecten) worden gerealiseerd en resultaten worden behaald in het domein van de mondiale publieke goederen.

De Board spreekt jaarlijks over de strategische inzet voor de verschillende beleidsprioriteiten (de zogenoemde *Global Practices*) en dwarsdoorsnijdende thema's (*Cross Cutting Solution Areas*). Verder moeten projecten voldoen aan strenge nieuwe *safeguards*, de interne controlemechanismen van de Bank die schadelijke gevolgen van bankprojecten voor mens en milieu identificeren zodat maatregelen kunnen worden getroffen om deze zo veel mogelijk te voorkomen (herzien in 2016). Wanneer er toch schade optreedt, beschikt de Bank over een effectief klachtenmechanisme, het onafhankelijke *Inspection Panel*.

Onderdeel	Score
Kernmandaat / Prioriteiten / Mission Creep	3
Beleidsstrategie	4
Theory of Change	-
Aansluiting Nationaal beleid / Armoedestrategie	4
Verantwoording	4
Aanspreekbaarheid voor overige belanghebbenden	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: positief = ↑

4.2 Resultaatgerichtheid en transparantie

De Bank loopt internationaal voorop op het terrein van resultaatgericht management en budgetteren, monitoring en evaluatie, financieel management en het toegankelijk maken van data, projectgegevens en kennis. De landenstrategieën zijn

uitgangspunt, en hebben een raamwerk waarin specifieke resultaten worden geformuleerd. Voortgang op algemene resultaten wordt via een universele set van output-indicatoren gemeten en gepubliceerd in de *corporate scorecards*. De Bank heeft daar een extra terugkoppelingsmoment aan toegevoegd: de zgn. *beneficiary feedback in real time*. Dit maakt het mogelijk om tijdens de looptijd van programma's strategische aanpassingen te maken.

IDA hanteert een vastgestelde systematiek voor de allocatie van middelen, het *Performance Based Allocation* system. Landen krijgen een score op basis van gepubliceerde en meetbare indicatoren. Middelen worden meerjarig gecommitteerd en (kunnen) worden verhoogd als er goede ontwikkelingsresultaten worden behaald. In 2012 introduceerde de Bank een nieuw financieringsinstrument – *Program for Results* (P4R) – waarbij financiële middelen op basis van gerealiseerde resultaten worden verstrekt in de vorm van sectorale budgetsteun.

De Bank werkt volgens het principe van *Quality at Entry*, waarbij in het ontwerptraject van programma's en projecten extra aandacht wordt besteed aan geleerde lessen, het in kaart brengen van potentiële risico's en maatregelen om deze risico's zoveel mogelijk te beperken, en het formuleren van betere resultaatketens.

Het *Access to Information* beleid van de Bank dat in 2010 werd gepubliceerd kan als baanbrekend worden aangemerkt. Sinds 2015 overstijgt de Bank de IATI vereisten. In de *IATI Aid Transparency Index* maakt de Bank deel uit van de hoogste categorie performers op plek 6 met een score van 86,1%. De WBG publiceert zoveel mogelijk data en ontsluit informatie over bereikte resultaten via de *corporate scorecards* en de IDA-resultatensite.

Onderdeel	Score
RBM en RBB	4
Inzichtelijk maken resultaten	4
Inzichtelijk maken allocatie van middelen (o.a. IATI)	4
Communicatie over resultaten	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: neutraal = →

4.3 Partnerschappen en samenwerking

De Bank werkt op basis van partnerschappen met overheden, andere (multilaterale en bilaterale) ontwikkelingsbanken en Internationale Financiële Instellingen, bedrijven, kennisinstituten, actoren uit het maatschappelijk middenveld en donoren, op zowel mondiaal, regionaal als nationaal niveau. Via samenwerkingsverbanden met bedrijven en private fondsen, kan de Bank een ontwikkelingsimpact generen die verder gaat dan bij het aanwenden van uitsluitend eigen middelen. De samenwerking met de VN is de laatste jaren sterk verbeterd, al blijft het zaak om de competenties en verantwoordelijkheden goed te blijven afbakenen. Daarnaast ontwikkelt de Bank steeds meer programma's samen met de andere Wereldbankgroep-onderdelen IFC en MIGA, de zogenaamde *One World Bank Group approach*. Een voorbeeld hiervan is het in 2017 tot stand gekomen *Private Sector Window* van IDA. Doordat IDA investeringsrisico op haar balans neemt, zullen de private sector – en garantietakken van de Bank – IFC en MIGA – in staat worden gesteld om nog meer te doen in met name de fragiele staten, waar de risico's groter zijn.

In de uitvoering van programma's zijn publiek-private partnerschappen (PPP's) van groot strategisch belang voor de Bank. Zo maakt het bevorderen van PPP's integraal deel uit van de WBG-strategie als belangrijk doorsnijdend thema. De samenwerking met het (vooral lokaal) maatschappelijk middenveld is verbeterd met het *Global*

Partnership for Social Accountability (GPSA), waarbij Nederland één van de zogenaamde *Global Partners* is. Het GPSA sluit goed aan bij het Nederlands beleid om de capaciteit van lokale NGO's te versterken.

De Bank, IFC en MIGA weten hun comparatieve krachten op het hoofdkantoor veelal op de juiste wijze te bundelen, maar kunnen soms strategischer opereren en meer maatwerk leveren op land- en projectniveau, door in sommige gevallen beter af te stemmen met de donorgemeenschap, maatschappelijke organisaties en andere spelers.

Onderdeel	Score
Partnerschappen met andere organisaties	4
Visie en rol partnerschappen	4
Aansluiting partnerschappen met andere actoren	3
Samenwerking en coördinatie overige actoren	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: neutraal = →

4.4

Operationeel management

Het hoofdkantoor van de Bank is gevestigd in Washington DC, waar 59% van de 11.604 werknemers werkzaam zijn die 172 verschillende nationaliteiten hebben (dit is exclusief 4.200 short-term consultants). De overige staf werkt in de 136 landenkantoren, in regionale kantoren (o.a. in Singapore, Nairobi en Parijs), en in speciale vertegenwoordigingen bij de VN en de Europese Commissie. Het hoofdkantoor is verantwoordelijk voor het formuleren van beleid en de voorbereiding van een groot deel van de programma's en leningen, en voorziet in de centrale ondersteunende diensten. De landenkantoren hebben een uiteenlopende autonomie, afhankelijk van de omvang van het landenprogramma en de personele bezetting.

De Bank werkt meer en meer samen met de andere onderdelen van de WBG, zoals de IFC en MIGA, en streeft daarbij naar een *One World Bank Group* benadering. Verder bouwt de WBG voort op de *Financing for Development*-agenda door te werken aan een verdere modernisering van ontwikkelingsfinanciering: private financiering waar mogelijk (ook door via beleidshervormingen markten te creëren en landen te *derisken*) en inzetten van schaarse publieke middelen waar deze het hardste nodig zijn en waar weinig alternatieven voorhanden zijn (door de Bank *Cascade* genoemd).

De Bank kent 14 themadirecties (*Global Practices*) die onderverdeeld zijn in drie clusters: (1) *Human Development*, (2) *Sustainable Development* en (3) *Equitable Growth, Finance and Institutions*. Dit stimuleert kruisbestuiving tussen de verschillende beleidsterreinen. Het beperken van het aantal doorsnijdende thema's tot vijf – *Gender*, *Klimaat*, *Werkgelegenheid*, *Fragility Conflict and Violence* en *PPP* - draagt bij tot een meer gerichte *mainstreaming* in de leningenportefeuille en het ontwikkelen van partnerschappen. Het landenbeleid van de Bank wordt vormgegeven in samenwerking met de andere onderdelen van de WBG. Door het gezamenlijk opstellen van *Strategic Country Diagnostics* (SCDs) en *Country Partnerships Frameworks* (CPFs) streeft de WBG naar een consistent operationeel beleid op landenniveau.

Een nieuwe wijze van budgetteren - het "W"-proces - heeft tot doel om ervoor te zorgen dat zo goed mogelijk gebruik wordt gemaakt van de beperkte middelen. Deze middelen worden toegewezen door middel van duidelijke, transparante en

voorspelbare systemen. De Bank heeft zeer sterke interne controle en verantwoordingsystemen, inclusief een grondig risicobeheer. De Bank heeft de afgelopen jaren verschillende maatregelen genomen om het project- en financieel beheer te vereenvoudigen, de doorlooptijd van goedkeuring van leningen te verkorten en daarmee de ratio van *disbursement* te verhogen.

Onderdeel	Score
Delegatie van bevoegdheden	3
Projectbeheer en financieel beheer	4
Verantwoordelijkheden en bevoegdheden decentrale kantoren	3
Gebruik van lokale partners en systemen	3
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief = ↑

4.5

Beleidsvaluatie

IEG-evaluaties zijn online integraal toegankelijk. Jaarlijks wordt een jaarverslag uitgebracht waarin onder andere de belangrijkste evaluaties van de IEG worden beschreven. De IEG voert als onafhankelijke entiteit regelmatig beleidsvaluaties uit van hoge kwaliteit en rapporteert daarover aan de Raad van Bewindvoerders. In 2015 werd in opdracht van het *Development Effectiveness Comité* (CODE) van de Raad van Bewindvoerders de evaluatiefunctie van de Bank beoordeeld. IEG werkt naar aanleiding daarvan momenteel aan een organisatiebreed evaluatieraamwerk, dat later dit jaar af moet zijn. Het nieuwe instrumentarium van de Bank dat aan de basis ligt van de landenprogramma's - zoals de *Systematic Country Diagnostics* (SCD) - wordt door landenmedewerkers en partnerlanden positief gewaardeerd. De uitkomsten van een vroege evaluatie van deze instrumenten bevestigen dit beeld. In 2016 voerde de IEG 382 onderzoeken en evaluaties uit van projecten, landenprogramma's, sectoren en thema's.

Onderdeel	Score
Helder vastgelegd evaluatiebeleid	4
Inrichting evaluatiefunctie	4
Onafhankelijkheid evaluatie-eenheid	4
Reikwijdte en relevantie evaluaties	4
Follow up aanbevelingen evaluaties	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: positief = ↑

4.6

Human Resource Management

De Bank heeft een loopbaanbeleid met voldoende ruimte voor persoonlijke ontwikkeling en training van staf. Er wordt specifiek gekeken naar vereiste competenties. Het aannamebeleid is gebaseerd op kwaliteit en diversiteit (bij de WBG zijn 172 nationaliteiten vertegenwoordigd) waardoor een juiste *skills mix* in stand wordt gehouden. Jaarlijks worden behaalde resultaten op het gebied van personeelsinzet geëvalueerd.

Er is een rotatiebeleid voor een deel van de functies. Rotatie van staf, mede door het doorgevoerde decentralisatieproces, wordt door de organisatie gestimuleerd. Met een sterkere focus op dienstverlening die dicht bij de klant plaatsvindt, is de verdeling van staf over hoofdkantoor versus landenkantoren in de afgelopen 10 jaar verschoven van 73%:27% naar 59%:41%.

De bezetting van landenkantoren, met name in fragiele staten, is verbeterd maar wat Nederland betreft kan dit toch nog beter. Het is belangrijk dat hier de juiste

incentives voor worden gecreëerd. Het *Cross-cutting Solutions Area Fragility, Conflict and Violence* is inmiddels versterkt om hier verandering in te brengen. Eerste resultaten daarvan zijn inmiddels zichtbaar.

De WBG heeft in 2016 als eerste internationale financiële instelling een EDGE-certificering verdiend (*Economic Dividends for Gender Equality*), een mondiale belangrijke erkenning voor het bereiken van gendergelijkheid. Op het hoofdkwartier zijn vrouwen steeds beter vertegenwoordigd in leidinggevende posities en wordt er ook aandacht geschonken aan het bewerkstelligen van *equal pay*. De WBG heeft zich gecommitteerd aan het bereiken van genderpariteit voor senior management per 2020.

Onderdeel	Score
Mobiliteit	4
Kwaliteit	4
Diversiteit	4
Genderbalans	3
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: positief = ↑

4.7

Financiële stabiliteit

De *Internal Audit Vice Presidency* (IAD) is onafhankelijk en objectief en heeft als oogmerk om WBG-activiteiten te verbeteren door de effectiviteit van bestuur, risicomanagement en controlemechanismen te evalueren. De IAD rapporteert aan President Kim en staat onder toezicht van het Audit Comité. Het Audit Comité ondersteunt de Raad van Bewindvoerders bij het houden van toezicht op de financiën, het risicomanagement en de interne controle van de WBG. Het houdt toezicht op het financieel jaarverslag, de rapporten van de externe auditor en de financiële en inhoudelijke verslaggeving van Trust Funds. Het jaarverslag IAD vat de bevindingen samen van het KPMG audit rapport en geeft een kwalitatieve beoordeling van de belangrijkste thema's en trends. De rapportages zijn van goede kwaliteit en worden openbaar gemaakt.

De maatregelen die de Bank heeft genomen in het kader van de *Margins for Manoeuvre* (bezuinigingen op operationele uitgaven, verhoging van de inkomsten, verhoogde *cost recovery* op externe fondsen) heeft ertoe geleid dat de Bank tegemoet kon komen aan de toegenomen vraag naar leningen van klantlanden, met behoud van een prudente *equity-to-loan* ratio. Het Standard and Poor's (S&P) rapport *Supranationals* 2016 laat zien dat het business profiel van de IBRD gewaardeerd wordt op *extremely strong* en het financieel profiel op *very strong*. De liquide middelen overstijgen de verplichtingen voor een jaar ruim. Bovendien is de portefeuille van de IBRD breed gediversifieerd, zowel naar geografische markt als de aard van de beleggingen. De IBRD zou in staat moeten zijn om aan alle verplichtingen te kunnen voldoen gedurende tenminste één jaar zelfs bij extreem gespannen marktomstandigheden.

Het laatste rapport van de IAD (2016) waarschuwt daarentegen dat aanhoudende lage rentes en verschuivingen in wisselkoersen leiden tot meer volatiliteit in inkomen en daarmee een beperkte groei van het eigen vermogen (verslechterde *loan coverage ratio*). De IAD geeft aan dat de kapitaaltoereikendheid van de Bank voor de komende jaren zorgvuldig moet worden geanalyseerd, aangezien de uitvoering van activiteiten in fragiele en post-conflictlanden gepaard gaat met hogere risico's. De IAD verwelkomt de nieuwe operationele standaarden voor

aanbestedingen en *safeguards*, maar waarschuwt dat deze hand in hand zullen moeten gaan met additioneel budget voor versterking van de capaciteit van Bankstaf en klantlanden.

IDA zal vanaf 2017 haar doelstellingen verwezenlijken door naast donorbijdragen voor het eerst ook financiering uit de kapitaalmarkt aan te trekken. Dit gebeurt met het over de afgelopen middelenaanvullingen ingelegde kapitaal als onderpand en op basis van de pas verkregen *triple-A* status. IDA kan hiermee het totale financiële pakket significant uitbreiden.

Onderdeel	Score
Verhouding goedgekeurde begroting / ontvangen bijdragen	4
Liquiditeitspositie en/of solvabiliteitspositie	4
Interne auditfunctie	4
Kwaliteit rapportages	4
Samenhang tussen inhoudelijke en financiële rapportages	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: neutraal = →

4.8

Kostenreductie

De nieuwe benadering van budgettering (het "W"-proces) inclusief het instellen van *benchmarks* (zogenoemde de *budget anchors*) – heeft tot doel om ervoor te zorgen dat zo effectief en efficiënt mogelijk gebruik wordt gemaakt van de beperkte middelen. Deze middelen worden toegewezen door middel van duidelijke, vereenvoudigde, transparante en voorspelbare systemen. Deze maatregelen lijken hun vruchten af te werpen.

Aangespoord door Nederland en andere aandeelhouders maakt de Bank steeds efficiënter gebruik van het bestaande IBRD-aandelenkapitaal en IDA- kapitaal, uiteraard met inachtneming van een prudent risicoraamwerk ter bescherming van de *triple-A* status. Van Nederland moet de Bank zich steeds meer positioneren als katalysator (*multiplier*) voor ontwikkelingsfinanciering en daarbij inzetten op het aantrekken van private financieringsstromen en het vergroten van de publieke inkomsten door de klantlanden zelf (uitvoering geven aan de *Billions to Trillions agenda*). Zowel de *cost-to-income ratio* als de administratieve kosten van de IBRD is in vergelijking tot de andere ontwikkelingsbanken en het gemiddelde relatief hoog. Dit is deels verklaarbaar door het feit dat de Bank hogere kosten maakt dan andere banken voor de ontwikkeling van kennisproducten die geen geld opleveren maar wel van waarde zijn voor ontwikkeling.

De inzet van het kabinet is om de salarissen van internationale organisaties te versoberen en te moderniseren. In algemene zin kan worden vastgesteld dat thans de netto salarissen en pensioenen voor ambtenaren van internationale organisaties vergeleken met nationale salarissen hoog zijn. Arbeidsvoorwaarden moeten in lijn zijn met het (semi-)publieke karakter van de instelling en de sector waarin de instelling opereert, concurrerend voor de doelgroep, en gericht op mobiliteit en flexibiliteit van medewerkers.

Onderdeel	Score
Verhouding programma-uitgaven/overhead	3
Kosteneffectiviteit programma's	3
Versobering salarissen en secundaire arbeidsvoorwaarden	2
TOTAAL	3

Verandering sinds 2015: positief = ↑

4.9

Corruptiebestrijding

Het anti-corruptiebeleid van de Bank is gericht op corruptiebestrijding in klantlanden en binnen de interne organisatie. Het *Department for Corporate Integrity* (INT) is het meldpunt voor de gehele WBG. Hier kunnen anoniem klachten over mogelijke corruptie of niet-integer handelen van medewerkers worden ingediend (klokkenluidersregeling). INT onderzoekt deze aanklachten en legt de resultaten voor aan de president van de Bank. Daarnaast vormen auditrapporten één van de bronnen voor de beoordeling van rechtmatigheid- en doelmatigheidsrisico's. In gevallen van door INT vastgesteld slecht financieel beheer en fraude beslist het management van de Bank na raadpleging van de Raad van Bewindvoerders of de modaliteiten van samenwerking met landen vanwege corruptie moeten worden veranderd. Functionarissen ontvangen duidelijke richtlijnen hoe met corruptie om te gaan.

INT publiceert jaarlijks een rapport over de activiteiten in het afgelopen boekjaar en verzorgt trainingen aan staf over corruptiebestrijding. In boekjaar 2016 nam INT 64 (nieuwe) corruptiezaken in behandeling en produceerde het *35 Final Investigation Reports* (48 in 2012). Deze rapportages worden niet alleen opgesteld indien fraude en corruptie kan worden aangetoond, maar ook wanneer er waardevolle lessen getrokken kunnen worden uit specifieke zaken.

De Bank is voortrekker van de *International Corruption Hunters Alliance*, waarin wereldwijd regeringen, openbaar aanklagers, en partners als bijvoorbeeld *Serious Fraud Office* (Verenigd Koninkrijk), OLAF (het Europese anti-corruptie bureau), het Europees Parlement, de Verenigde Naties, *Department of Justice* (Verenigde Staten), de OESO en Interpol, zijn verenigd. De alliantie richt zich op bestrijding van corruptie door informatie-uitwisseling en technologieontwikkeling.

Onderdeel	Score
Maatregelen rechtmatigheidsrisico's	4
Maatregelen doelmatigheidsrisico's	4
Anti-corruptiebeleid	4
Transparantie integriteitsschendingen	4
TOTAAL	4

Verandering sinds 2015: neutraal = →

5 Relevantie van de organisatie

Dit hoofdstuk behandelt de relevantie van de organisatie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten. Hierbij wordt een driedeling gemaakt: een organisatie is relevant voor een BHOS-thema indien van direct belang voor een beleidsonderwerp, een organisatie is beperkt relevant als hij deels of indirect van belang is voor het beleidsonderwerp of een organisatie is niet relevant als hij niet van belang is voor het beleidsonderwerp. Ten aanzien van het thema gender geldt dat een organisatie ook als relevant is aangemerkt wanneer het gender in substantiële mate toepast als dwarsdoorsnijdend thema. Het presteren van de organisatie op de relevante thema's wordt vervolgens gescoord op uitvoerende, normerende of coördinerende activiteiten op dat thema.

5.1 Relevantie voor Nederlandse BHOS-prioriteiten

Voedselzekerheid

Relevant. De Bank is wereldwijd een grote speler op gebied van landbouw, voedings- en voedselzekerheid en draagt hiermee bij aan de realisatie van SDG 2. In 2016 werd door IDA bijna USD 2 miljard geëncmitteerd voor landbouwprojecten. Nederlandse expertise op dit terrein wordt door de Bank actief binnengehaald; sinds mei 2015 in het kader van een Strategisch Partnerschap tussen de WBG en de Nederlandse overheid. Vanuit voedselzekerheid wordt substantieel bijgedragen aan het *Global Agriculture and Food Security Program (GAFSP)* en aan de *Consultative Group for International Agricultural Research (CGIAR)*. De Bank is internationaal een belangrijke partner in beleidsontwikkeling op het terrein van voedselzekerheid, *climate smart agriculture, land governance, food waste and food losses*. Zo ondersteunt de Bank bijvoorbeeld het *Comprehensive African Agricultural Development Plan* van de AU/NEPAD.

Water

Relevant. De WBG is – met een portefeuille van USD 35 miljard en een team van meer dan 300 waterexperts – een van de belangrijkste investeerders en kenniscentra op het gebied van water en sanitatie wereldwijd. De WBG richt zich hierbij op het realiseren van de duurzame ontwikkelingsdoelen (onder meer SDG 6 en 11) en investeert hiertoe in infrastructuur, instituties en kennisontwikkeling. De Bank bevordert dat water duurzaam wordt gebruikt en beheerd en dat - daar waar sociale, economische en ecologische doelen met elkaar concurreren - weloverwogen *trade-offs* worden gemaakt. Ook zet de WBG zich in voor betere beheersing van waterrisico's. Hiertoe bouwt de WBG adaptatie aan klimaatverandering structureel in zijn interventies in. Nederland co-financiert binnen het Strategisch Partnerschap tussen de WBG en de Nederlandse overheid diverse waterprojecten en stemt met wisselend succes de eigen inzet in veel landen af op die van de WBG. Informele afstemming werkt vaak goed; formele coördinatie soms minder. Voor 2016 en 2017 heeft Nederland voor minstens twee jaar 6 waterexperts beschikbaar gesteld aan de Bank via het *Donor Funded Staffing Program*. Deze waterexperts geven mede vorm aan de leningenportefeuille van de Bank. Nederland werkt ook samen met de WBG in het *High Level Panel on Water* waar de Minister-President deel van uitmaakt.

Veiligheid en rechtsorde

Relevant. Bij de uitvoering van haar beleid geeft de Bank steeds meer aandacht aan stabiliteit, veiligheid en rechtsorde. De Bank wil een nieuwe aanpak ontwikkelen die conflictpreventie, crisisrespons, transitie, wederopbouw en ontwikkeling omvat. De WBG besteedt - mede op aandringen van Nederland - steeds meer aandacht aan fragiele staten. Zo heeft het IFC aangegeven de inzet in fragiele staten te zullen

verdubbelen en is fragiliteit prioriteit voor IDA tot 2020. Ook is het crisisrespons loket uitgebreid tot 2 miljard USD.

De Bank is actief in de *New Deal*: een partnerschap tussen donoren en fragiele staten om de aanpak van grondoorzaken van conflict centraal te stellen in programma's van ontwikkelingssamenwerking in fragiele gebieden. De Bank moet hierbij op een meer innovatieve manier en op maat opereren (grote financieringsvolumes en *business as usual* werkt niet in fragiele staten).

Een kwalitatief goede bezetting van veldkantoren in fragiele staten en de implementatie van flexibele adaptieve programma's vormen nog een uitdaging voor de Bank. Sinds de *Fragility Conflict & Violence Cross Cutting Solution Area* onder nieuw management is komen te staan, is duidelijk voortgang gemaakt met de opzet van een effectiever fragiele statenbeleid.

In haar strategie voor de Midden-Oosten en Noord-Afrika regio (MENA) heeft de Bank voor het eerst Vrede en Stabiliteit tot hoofddoelstellingen aangemerkt en een *Theory of Change* ontwikkeld. Met de oprichting van de Concessionele Leningen Faciliteit (CFF) geeft de bank middeninkomenslanden die grote aantallen vluchtelingen opvangen toegang tot concessionele leningen voor een verbeterde opvang in de regio. De bank slaat op deze manier een brug tussen humanitaire hulp en ontwikkelingssamenwerking en mobiliseert daarbij de broodnodige extra middelen om crisissituaties beheersbaar te maken. Nederland zit in de Stuurgroep van de CFF en draagt 10 miljoen euro bij aan CFF-leningen ten behoeve van zowel Libanon als Jordanië, en doneerde specifiek voor leningen aan Libanon nog eens 15 miljoen euro.

In 2016 werkte de Bank en de VN aan een eerste gezamenlijke studie (WBG, UNDP, PBSO, DPA, DPKO) over conflictpreventie. Conflictsensitief te werk gaan zou meer algemeen toegepast moeten worden op de brede Bank-portfolio en niet alleen in fragiele staten. Als belangrijke donor en gesprekspartner dringt Nederland hier dan ook op aan.

Seksuele en Reproductieve Gezondheid en Rechten (SRGR), inclusief hiv/aids *Relevant*. De Bank is één van de belangrijkste financieringsbronnen voor de gezondheidssector in ontwikkelingslanden. Hierdoor is de Bank in samenwerkingsverbanden tussen donoren en nationale autoriteiten vaak invloedrijk. De Bank werkt op het gebied van *Reproductive, Maternal, Newborn, Child and Adolescent Health* samen met UNFPA, WHO, UNICEF, UN WOMEN en het *Global Fund for Malaria, Aids and Tuberculosis*.

De Bank heeft een grote invloed op resultaten op het gebied van SDG 3 *Good Health and Well-being*. Dit geldt onder meer voor het debat over *Universal Health Coverage* en de nieuwe *Global Financing Facility (GFF)*. De GFF richt zich op het brede terrein van SRGR en kenmerkt zich door een benadering waarbij sterk de nadruk ligt op prioritering vanuit landenperspectief, wetenschappelijke bewijsvoering en coördinatie van activiteiten van verschillende donoren.

Gendergelijkheid

Relevant. De nieuwe genderstrategie van de Wereldbankgroep van eind 2015 is sterk geformuleerd en sluit goed aan op het Nederlandse genderbeleid. Gelijke toegang voor mannen en vrouwen tot banen en productiemiddelen staat centraal in de strategie, waarbij ook aandacht is voor andere terreinen die essentieel zijn om die doelen te bereiken zoals onderwijs, (reproductieve) gezondheidszorg, bestrijding van geweld en de inzet van mannen en jongens daarbij. Het komt nu aan op de uitvoering van de strategie en daartoe heeft de WBG voortgang gemaakt in het aanpassen van zijn werkwijzen. Zo is gender sterk verankerd in IDA met een aantal inhoudelijke gender targets. Ook hebben al vier *Global Practices* de strategie

vertaald in *Gender Policy Notes*. Een van de uitdagingen voor de Bank is dat de vraag naar genderresultaten vanuit de klantlanden inconsistent is.

Klimaat

Relevant. De Bank speelt een belangrijke rol in de multilaterale architectuur voor klimaatfinanciering. In 2015 leverde de Bank de grootste bijdrage van alle multilaterale ontwikkelingsbanken (MDBs) aan klimaatfinanciering (USD 10 miljard), en was deze met afstand de grootste verstrekker van financiering voor adaptatieprojecten (USD 3,2 miljard, meer dan twee keer zoveel als alle andere ontwikkelingsbanken bij elkaar). Hiermee levert de Bank een onmisbare bijdrage aan SDG 13.

De Bank is *Trustee* en een belangrijke uitvoerder van de *Global Environment Facility* en de *Climate Investment Funds*. De Bank is geaccrediteerd als uitvoerder van het *Green Climate Fund* en (al enige tijd) in onderhandeling over het bijbehorende contract. Daarmee speelt de bank een belangrijke rol bij investeringen van ontwikkelingslanden in klimaatmitigatie en adaptatie.

In haar klimaatactieplan heeft de WBG zich eraan geëngageerd om klimaat en ontwikkeling op een geïntegreerde manier te benaderen en het aandeel klimaatfinanciering in de portefeuille van de WBG te laten groeien naar 28% in 2020. De WBG maakt goede voortgang en heeft dit percentage laten groeien van 15% in 2015 naar 18% in 2016, en naar verwachting 20% per einde 2017. Het blijft belangrijk om de voortgang van de WBG ten aanzien van deze doelen nauwlettend te bewaken.

Nederland heeft relatief veel invloed op het sectorale werk van de Wereldbank dat bepalend is voor klimaatadaptatie (water en klimaatslimme landbouw) en klimaatmitigatie (transitie van fossiele naar een duurzame energievoorziening). Als één van de grootste donoren van het energie Trust Fund ESMAP (Energy sector Management Assistant Program) draagt Nederland gericht bij aan de vergroening van de energie-portefeuille van de WBG en de beleidsondersteuning die de WBG biedt aan ontwikkelingslanden op het gebied van koolstofarme ontwikkeling (toegang tot hernieuwbare energie en hervorming van fossiele brandstoffsubsidies).

De WBG speelt een belangrijke ondersteunende rol in internationale klimaatcoalities, zoals de *Carbon Pricing Leadership Coalition* en het *NDC Partnership*.

Private sector ontwikkeling

Relevant. De WBG is een belangrijke speler op het gebied van private sector ontwikkeling in ontwikkelingslanden. Ongeveer 38% van de IDA committeringen zijn gericht op het verbeteren van het investeringsklimaat in de armste landen. IDA werkt steeds meer samen met MIGA en IFC om private sector investeringen aan te trekken in landen met hoge investeringsrisico's. Binnen IDA komt een private sector loket om met MIGA en IFC te investeren in private sectorontwikkeling, met name in landen die te maken hebben met fragiliteit en conflict. Nederland draagt bij aan een aantal programma's, zoals het *Multidonor Trust Fund for Trade and Development*. Dit levert een bijdrage aan de toegang van ontwikkelingslanden tot handel op nationaal, regionaal en mondiaal niveau. Ook wordt bijgedragen aan de *Trade Facilitation Facility*, een fonds dat tot doel heeft de concurrentiepositie van ontwikkelingslanden te versterken via verbeteringen van de handelsfacilitatiesystemen en via het verlagen van de kosten van handel. Andere voorbeelden zijn het *Agricultural Risk Management Program* (ten behoeve van het verkleinen van risico's voor kleine boeren). Ten behoeve van het MKB in ontwikkelingslanden is Nederland actief in *financial inclusion* en *access to finance* initiatieven van de Bank. Met een bijdrage van USD 25 miljoen is Nederland de grootste donor van het *Financial Inclusion Support Framework* (FISF) programma. Andere donor is de *Bill and Melinda Gates Foundation*. Voorts is Nederland de

grootste donor van het *Financial Sector Reform & Strengthening Initiative* (FIRST), waarbij IMF uitvoerder is naast de WBG. *Mid Term Reviews* in 2017 zullen duidelijk moeten maken wat de resultaten van de technische assistentieprogramma's FISF en FIRST zijn.

Humanitaire hulp

Beperkt relevant. In het licht van de intentie om de samenhang tussen humanitaire hulp, ontwikkelingssamenwerking en vredesopbouw te versterken neemt de Bank een aanjagende rol op zich. Zo komt er extra aandacht voor crisisrespons –en paraatheid. Onder het huidige *Crisis Response Window* kan de Bank snel geld mobiliseren voor het aanpakken van crises zoals bijvoorbeeld de Ebola-crisis, het verlenen van steun na de overstromingen in Bangladesh of de aardbeving in Nepal. Onder IDA18 (2017-2020) gaat de Bank zogenaamde CAT DDOs (*Catastrophe Deferred Drawdown Options*) uitbrengen, hetgeen wordt beschouwd als één van de innovatieve manieren om humanitaire crises door private partijen te financieren. Naar aanleiding van de VN Humanitaire Top heeft de Bank het *Global Crisis Response Platform* opgericht zodat vele ad hoc initiatieven en instrumenten van de Bank op het terrein van crisispreventie en –respons systematischer op elkaar aansluiten. Tenslotte heeft de Bank een standing "invitation" bij de VN *Inter Agency Standing Committee* (IASC).

Relevantie voor de Nederlandse BHOS-prioriteiten			
	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Voedselzekerheid	4	3	4
Water	4	3	4
Veiligheid en rechtsorde	4		3
SRGR	3	3	3
Gendergelijkheid	4	3	4
Klimaat	4	3	4
Private sector ontwikkeling	4	3	4

5.2 Overige relevantie

Internationale coördinatie en samenwerking ontwikkelingsbeleid

De Wereldbank blijft de belangrijkste en grootste speler op het gebied van ontwikkeling en daarmee onmisbaar voor het BHOS-beleid van Nederland. Met een wereldwijd landennetwerk en omvangrijke middelen speelt de Bank een leidende rol in het internationale ontwikkelingslandschap. Dit vertaalt zich in zowel de beleidsdialoog met ontwikkelingslanden alsook op het gebied van kennisontwikkeling. Hoewel de Bank ook een belangrijke rol speelt bij het samenbrengen van relevante ontwikkelingsactoren, is er wat betreft de samenwerking van de Bank met andere organisaties op landenniveau nog wel vooruitgang te boeken.

Domestic resource mobilisation

De Wereldbank is nauw betrokken bij de *financing for development* agenda ter uitvoering van de SDGs. De Wereldbank heeft met name op het gebied van *domestic resource mobilization* samen met het IMF een voortrekkersrol, o.a. door actieve betrokkenheid bij het *Addis Tax Initiative*. Door handel en duurzame investeringen te koppelen aan een beter belastingbeleid en belastinginning, worden landen in staat gesteld om zelf meer bij te dragen aan hun ontwikkeling. Daarmee

kunnen ze sociale voorzieningen verbeteren en stappen zetten in de armoedebestrijding.

Overige relevantie			
	Uitvoerend	Coördinerend	Normatief
Internationale coördinatie en samenwerking ontwikkelingsbeleid		3	
<i>Domestic resource mobilisation</i>	4	4	4